

1910 = 85

قزاق شاگردلرينده

هديه

اثر: عبدالڪريم مجيدف .

اومسكى

ناشرلى: برادرانى سكرىبونلار

مطبعة ڪريميه نوان

КАЗАНЬ

Лито типографіа Т-го Д-ва „Пр. КАРИМОВЫ“

1910

Издательство
1949 г.

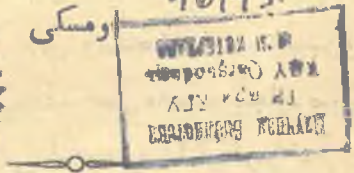
قزاق شاکردلرینه

هدیه

اندر: عبدالکریم مجیدف .

46149.

ومسکی

ناشرلی: برادران کریموفلر

مطبعمه کریمیه، قزان

К А З А Н Ь

Лито-типография Т-го Д-на „Вр. КАРИМОВЫ“

1910

او قوچی طلبه کراملرمزدن قصورمزه باقمز سزلقلرنی
اوتنه مز ، چونکه بزم قصورلغمز کلامزدنکه معلوم . بو
یازدغیم رساله شکنده شعرمز ، فصاحت و بلاغندن
شئیه سی اولماغان شینی میدانغه قویومز بیوک خطا
ایسه ده بزم موندن مقصدمز فقط زمانه اسلرمزه کندمزده
اولان درتمزنی و کیم چلکمزنی بیاند او بولماسه بزم واعظ
ونمونه اولماقغه اقتدارلی و مستحق ایمه سلگمزنی
کلامزده آڭلاتوب تورسه ده اصل مقصدم بیچاره صوقر
ملت مزگه یخشی ، یخشی او قوغان شا کردلرمز غیرت
ایله ن مقصدم بر خدمت کوسترمه سبه دیب شول مقصدیله
عاجزانه فکر قصیرمنی مطبوعات عالمنه عرض ایله دم .

يازامن طالبلرغە برآز كلام
دنپانى كم بترار بولجاب تمام
طالبلر سزدك بيوك بورچيگىز.
سوز يازماق قلم آلوب بولسه چماك
ميدانغه بزدە چغوب كورنايك
خطادن هر بندهده بولماس آمان
جابقديق جاتە جاتە قاراڭغيدە .
قويمايدى سويلەماسكە مناو زمان
جور، جور، ديب زمان آرتدى آيداسادە
منك صالحە بر جور تبايطون بزلر چاپان
اوصولاي قوزغالايق اتفاق من
صويراتوب قدرغاچە اوزن چاپان .

آزراق سوز سويله سهكڭ دىرتكڭى آيتوب

كوڭلكن بر آز بنچه كيتار، خفاكڭ

جكت لك طوره بىرماس باسمزده

ازله بك نى ككيره كده جاسمزده

اويلاساكڭ بول وقتده قارطايارسىكڭ

آق كىرار جاساڭ جىتباى چاشكزغه

طالبلر سوقر ملت چاملامز .

قايىنايدى ديرة قسقانده قانلرمز

بايقاغان باس كوتروب هيچ آدم جوق

روھسىز جاتر بزدكڭ تنلرمز

جاترمز قاراڭغىده جول تابالمى

صارغايوب نچان آتار تاڭلرمز

جالاڭغاچ جاتر ملت كوبىن بىرى

بار بولسه اورتكز طونلرگز

جفانده جاب جالاڭغاچ ملت آناڭ

اوغانده آشىمايمه جانلرگز

۲

طالبلر قلم آلوب سوز یازایق
اویلانوب کرا کمز کوب یازایق

برمز برمزگه قارسی کیلمای

اتفاق کراک جوموس دیب یازایق

ملتیک خادملری طلبه لر.

بزده جوق باس کوترگان علمالر

اوگمن آراز بولور اولده باسده

ایلده گی جوان قارن صولامالر.

بولارغه قارسی کیلمای تیک تورایق

درست قوی سز لرده گی دیب طورایق

چالا چولا بیلگاندی آلغه صالحوب

سویلاسو جوموس ایماس بویغه لایق

۳

اوغانده چداو کره ک موینغه آلوب

اصلاح ارشاد ایفتاتون سز لر طالب

حسن خلق خوش سوزلی وظیفه گز

کیتساده اوندا مایک براو صالحوب

بولایق تعمیلی هر جومسده .

جور مایک بولمسزدی کوئلگه آلوب

بیتکه اوپکالاب طونمزدی اوتقه جاغوب

جور مایک اسمزدن کین قالوب

خوش سوزبن نادان لرغه الفت ایتوب

بولایق مکنیندای بزر جالب

غایه سی صوندای بولسون صبرلقدک

کیتسسه اوندا مایک باسدی جاروب

اورسوب ایلمزبن بولساق آراز

صییامز ایندی بزر قایدیه باروب

اولکاندی آغا کهنی اینی دیمز .

تورساده دیرتلمز گاوده جاروب

برمز برمزگه چاردمهی بوب

طورایق اونوتقاندی اسکله صالحوب

صوراصوب هر برطالب حال احوال

طورایق ممکن بولسه خبر آلوب

۴

بیلدك ديب دعوی ایتوب زورایمایق

عمومگه نی فائده بار صوتی اویلایق

آغاچه کورکایدی جافراقمن

شکلی قووبایتراک صورایمایق

کونبایدی نادان خلق قاینمز ديب

آصلدای صووی قاینقان مایرلمایق

۵

قدرلی چکتلك کون جالعانداغی

نادانغه اصل نرسه آرزانداغی

عمرک غافلکمن اوزسه بیلگه .

شقبایطون کوئلکنان آرمانداشی

علم لك درياسون جاغلاڭز

قايغون توكلدك قارمانداغى

توگل ايرجىكندك قورغانغوى

آچمىغە طايانباڭز كارمانداغى

حالمز بزدك نچار بول وقتدە

بولماسە برىخىدان درمانداغى

اسابىز مالى توگول دىگان مقال

بولماسە قزاق خلقى چارمانداغى

اوقوغان طلبىلر يىغشى يىغشى

ايلدەكى خىدىمتىڭز بارغانداغى

۶

آورە بوب جوق نرسەگە طالاسامز

طالاسوب توزو جولدىن آداسامز

آلدانوب اويقو منان جورامز دىب

بول كوندە ھركىلردن آلاسامز

معلوم كىمچىلكمىز طلبەلەر
 انصابىمىن حقيقتتە قاراساڭىز
 يازامىز كۆپ نىرسەنىڭ قايسى برون
 طابارسىز كىمچىلكدە ساناساڭىز
 طالبلار بىزدە بولغان بىر كىمچىلىك
 ايلگى باروب اوزدە اوزمىز صناسامىز

۷

اوقوغا بىر كىراك بالالردى
 مىلنىڭ آرسىلانى دانالردى
 بورتىنى آرازلردى تاستاپ ايندى
 تەبىئەتتە ايمدە تىك جارالاردى .
 بورتىنى آلوس جورور زمان قالدى
 قويايتى جاقىن قىلوب آزالاردى
 آغالار كوزدى آچار زمان جىندى
 بىلمايك طوزولك دىب چىمالردى

اسلام صووی منان کردی جووب

کوکلن چغاریق قارالاردی

فارتیه بلاسن جوره آزدیرمای

تاستایق پرگاوارمن جلالردی

۸

بز جورگان صحرانک صایاغمز .

دومالنگان آقصاق ملت آباغمز

جورالمای ضعیفلکمن بز جاترمز

صوباناتون طالب سزله طایاغمز

۹

باری بزداى آدم ذات معرفت گه چالسقان

نادان بولوب جاتبايق حقیقت که قارسقان

بالقدای بولوب جورایک دیگزلرده چارسقان

طووسقانداى بولایق قرداشینسه بولسقان

دشمانداى بولوب تورمایق بر بریمین اورسقان

دوستى بولوب سوبله سوب هويىنلارون بورتقان
قارغه بولوب جورمايك

آوزنان جيمون آلمديب برن برى قووستقان
ئباتلى بولوب طرشوب بولمايق بزلر صاوستقان
بورنغى ايماس زمانه ايگنچى گه آوستقان
قزاق بولوب آقرساق هيچ كم قورقباس داوسدن
بзде تىرى آدم ذات خلقى ايماس بىزگورستان

انسانك بىزده بالاسى اسمزدك كوبدر چالاسى
جكتلك كون بوسقه اوزسه

اولگانكچه بتبايدى كوئلكنك جاراسى

نادانلىق اولكان قالوڭ ديرة

طبيبن يغشى اويرنسوك علملكدر چارهسى

بلوب آلساق يخشىلاب

قارەجىرگه قار جاوغانداى كوئلكنك كىتار قارهسى

بايقاساك اصلون كوز صالوب

علمك بر گواھردر قیمت آنكی دانہ سی

گاودہدہ كوز بولماغان

نادانلرغہ باری بر آقلى من قارہسى

انصابكی بار جكتلر

زماندن غافل جاتقانچہ كوزكدى آچوب قاراچى

عقلغہ سالوب اولچاگز

نادانلقمن علمك ایكونكی قانداى آراسى

توكل ديب طالفنماق ایر جگندك فناسى

اویقو منان اولی تیک گاوداك بولسه ساناسى

قزاقدن کیون کم قالدى آلدی آرتیکنا قارہچی

صحراده جایلاب جاتوچیلک بى قزاقك بالاسى

قرلیسوب صیماوچیلک طار بولوب جغان دالاسى

قرق اوتوز چاقرم بولسه ایکی آویلدك آراسى

بر برکە قیماوچیلک اوردك بولدى قالاسى

گاودە قاغوب جاتوچیلک من فلانچیکنا بالاسى

۱۱

آبرلىق ايندى قونسىدىن

اوزمىبىلاب جاتوچىڭ صحرانى آلسىدىن

توزولسىدى كيون قالدىرب آبرلماوچىڭ بورسىدىن

آكامنىڭ آلغان جىرى دىب طويماوچىدى اورسىدىن

آكاكىڭ قاقسە پلاندى آلوب قارە اورسىدىن

فارتىه كوب جاسايتون آبرلورسىز بولسىدىن

آراغە قالا طولغانىنوڭ

بولوصدە بولور اورسىدىن

فائىدە بولماس جىكتلر

بوسقە بولاي طورسىدىن

۱۲

صاغىغە قزاق خلقى آلدانباڭز

منچىكداپ كورگاندى مالدانباڭز

بورنقى جايلاتون زمان اوتىدى

ھىردى ايزلانودن آرلانىباڭز
 آيرلوب جىرى سودن كىداى بولوب
 پاسدوگگە پوصلكگە جالدىنباڭز
 آچاتون كوزمزدى زمان جىمى
 اوكنوب اسى اوتكانسوك زىرلانىباڭز
 او قوغان طالبىرنىڭ بىزدە بىرى
 دىيادىن بوس اوزغانغە آرمانداىمىز

۱۳

طالبىر قىلم آلۇپ قوزغالايدىق
 جاسلىقىدە ھىر طايباق بويغە لايدىق
 قاي جىردە يىغىشى بولسە سوزون تىكلاپ
 ملتىڭ خىمىتىدە بىر بولايدىق
 جالماقدا بىر بىر اوگە موين سوزباي
 طبع سليم فىكرىدە ھىر بولايدىق
 دىگىزىدە قاراڭغىلىق جورامزىبە
 اوستاساق چىغارماسىبە قىلم قايىق

ملنکه قیلوب خدمت قدری حال
شکلی وطن پرور بز بولایق

۱۴

تولکی بولوب جورمایک جولداسلرون آلدانغان
جهان عادات آلموده بز دك جورتنن قالمغان
خیرچی بولوب قابچقسز کورنگه نندی قارمانغان
ایلگه چقغان ملالرايشان بز ديب ماقتانوب

جیر قویمایدی بارماغان

خلمسز نسادان بیلماییدی

ایشان موندای بولامه طمعن کوزون آلمغان

صارت بیلباون بوونوب

ایلنن ایلدی آراب حال تلمن زارلانغان

قورغالماییدی بر آدم

خدای آیداب کیلگاند ایشاننن فاتحه آلمغان

باسده سالله قازندای

کوزون جوموب آشباییدی

قارسی آلدوننده پردا کور

یافر و مدیب زارلاغان

نادانلق اولکون قالوڭ دیره

اشکی سردی ایشان بیلندیب حاجلرده نره قالماغان

ایشان موندای بولامه نادانلردی آلدانغان

ایلدین ایلدی آراب نرسه قویماس آلمانغان

۱۵

ایشان اوندای بولمایدی آلداب نرسه آلمایدی

چاقرماسه بارمایدی طمعغه کوز سالمایدی

چن کوکلنن الله دیب توکلدی قارمایدی

ترک اینوب دنیانی یاربم دیب زارلایدی

زارغالاغانڭ بیلگیسی کوزدن جاسی پارلایدی

ایشان صوندای بولادی باشغه موین بورمایدی

توزاقغه توروب آلمدیب نادانلرغه حیلله قورمایدی

۱۶

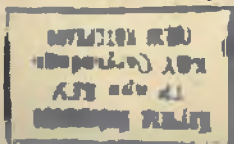
ایشانلقدن شاکرد قاچکز توزو جولغه ایاق باسکز

خزینه‌گده بولسه علم‌لك آیامای صوفی چاشکز
فکردی هر اوستاگز قل بولماسون باسکز
وقتی غنیمت بیلابیک جکت‌لك اوتار جاسمز
کوزگه غلبه قیلماسون اویقور دیگان ناسکز
اویقوغه آلدانوب جورگانده جیلگه اوزار جاسمز
اویقونی کیون قالدلساق گوهر بولور باسمز
زمانه‌نی بایقاییق کوزدن فرده آشکز

۱۷

شاگردلر کوزدی آشاییق قارا کینن آلس قاچاییق
اورکان قویدای قامالمای اومتولوب آبیاق باساییق
ایشان بولوب ایل آلداب بولماییق اوتروک مشایخ
جینلنوب شگنبای ایلگاری تامان آساییق
عمرغه جانسز جاتقنچه آزرایق روح چاشاییق
صوقرمزبه کورمایون

تاگلار آبیاق آتقنچه فرده‌نی ایندی آشاییق
اویقودن بیزدک خلق اویانباومه

بیلگانون کیون قالوب آیا ئکدایمه
 زمانه دن خبر آغان طالبلری
 کیچلگن قلم آلوب بیاندایمه
 بورنغی جالقا اولق دیره قالماغان صوڭ

.....

قلمن کیچلکدی بیاندایمز
 ایرنوب کیون قالوب آیا ئکدایمز
 جماندغه قزاق خلقی صوندای باطر
 کیلگنده جاقسیلغه قویاندایمز
 اوزنک آجداهانک تورساقداغی
 سیسکانوب اویقومزدن اویانبا یمز
 جانچالدا ساق کرامز توکلدیب
 جاقسیلغه کیلگنده طایانبا یمز
 شریعت ضررینه سوز سویلاسه
 غرضین صوت اوینه آیا ئکدایمز
 صوتغه کسیگه کوب بارغچداب

هرکمه تولکی بولوب بولا کدایمز

بول کونده قز قصابده صوت اوینه

اول نی بولارون بسلامایمز

(ومن لم یحکم بما انزل الله) ایسکه توسسه

اویلانوب اورنمزدن طورالمایمز

دنیاده بزدن آرسز جان بارمیگان

صونداده منمزدن اویالمایمز

طالبهر ملت ایچون سز آرسلان

طورایقی خبردار بوب بزده آلسدن

میدانغه هرکم توسدی آط جاراتوب

قورقالساق اولوم بولور بول جارسدن

آزراق قوزغالایقی قلم آلوب

تبتیده اوزامایمز بول بسارسدن

ترلکه سانمز جوق بول جورومن

شکلی جاته بیروب قبرستان

سویلہ ینون نی چمام بار وعظ ایتوب
قویمایدی سویلاماسکه دیرتم قسغان

۲۰

پوصولکه جاقن کیلیدی قاشمزغه
بر بلا آیرلمایتون باسمزغه
بورنغی آداسقاندا ی قویوب ایندی
علمک کرهک بولور جاسمزغه
آلداردیق صاقال مورتدی طاب طازه قیب
کیلیدی غوی ایندی کیزاک چاشمزغه
کوز آچوب قاراو کرهک اولای بولای
آلدانبای اویقو دیگان باسمزغه
صونداده آشتهایمز نامسلانوب
تیساده تیمر تایاق باسمزغه

۲۱

صار آرقاغوش آمان بول آماندا ساق
سزایچون اوزده اوزمز جماندا ساق

بوقتاسوب آتا بابا آرغى بىرگى
 قارامای آجارلرغه ارانداسدق
 صوغوسوب جانجال ياساب سزدك ايجون
 جانجاقدان كسى جييوب اورانداسدق
 قيمابتون بربرينه صار آرقا ايدك

.....

صار آرقانك جوابى

قايتىن نىچارام بارمه آمالموم
 جايلىغان اوزون صولر قوباطالم
 چمام چوق بول وقتده قوزغالرغه
 جارالى اونسه يويوم ديرتم قالك
 سمردك صومدى ايجوب اوتمدى جيب
 موينكنان بر آزدانصوك كينار جالك
 بولاطديب اويلامادك زمان قانداى
 اولدىن كينا بىردك ايسكه آلماى
 قاراغان قاراب قالماس ديگان مقال

سیندیردە ایگن صالحساڭ غافل قالماي

آرامزده معلم مدرسه جوق

آشبادق اویقومزدی اویاتسهده

طالبلر قاندىل سزقاراڭغى اوبىڭ

كىتكانون بايقادڭز بزدڭ كويىڭ

علملك قدرى جوق آرامزده

فارتیهسى كوب بولوب بولسى بىڭ

اوصولای قىسیق جولمن بارامزبه

آسقونغان كوبىن بىرى اورولر

ایم قونار قچان بزدڭ جارامزغه

كىرميما قزاق خلقى توبه سینه

قزغوب فارتیهنىڭ صاوداسینه

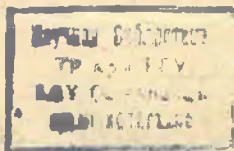
كورنگان كوزمزگه آورو جوق

صاقینه صورایى دېر صاو باسینه

۲۲

صاولقده غنیمت بیسل جكت آدم
ترلككڭ اولكبن تيكڭ بولسهكڭ نادان
چافراقسز اونوڭداغى سانى بولماس
جكت لك برقوباطال بورڭداغان
جكت لك اوتە چغار صوقغان جيلداى
زار قىلور بركىنان صوكڭ قايتوب كىلماى
تالغنوب قالايقده ترشلكده
اوتادى عمر چركن چاوب جيلماى
دنيا اوتە چغار كوز جومغانچە
بيلمايمز عمرمز آلدە قانچە
تالغنوب قالايقده جاساق كوندە
كم بيلور جوررمز كارتايغانچە
دنيا جاراتلغان بركىكڭ صاراي
طويمايمز قزغينه قاراي قاراي
دين صاولق ترشلككڭ صول غنیمت

باق دولت کم بیلادی ایکی تالای
 دنیا اوتسه چغار صودای آغوب
 نادانلر اوتبایدی دیب جورور باغوب
 هرتالغه اویا سالغان قارچیغادای
 آزبنجه بایقایقده قانت قاضوب
 جکت لک اوتسه داورین کیلماس قایتوب
 آزر اق قلم آلم جایمسی آیتوب
 چینالغان بر صارایغه کاروان بز
 بر کونی جومس بنسه کینار قایتوب

برادران كرىمفلر ده ساتلماقده اولان قزاق تىلدهكى كىتابلار:

3 نىن	بالالار بدوامى
> 8	تېغويدى كىتابلىرى
> 5	دنيا ايچون عبرت
> 6	اموال قىامت
> 6	عبرت اولاندىڭ
> 5	ابيات قزاقىه
> 7	قزاق اولانلرى
> 7	طهارت قالاي آلو كىرىك؟
> 6	مالك آجدار
> 8	چاقسى اوگىت
> 8	مرات آقنىڭ عمر قاضى اوغلىنه آيتقان
> 6	قصة آنىبال
> 6	قزاق شعرلىرى
> 5	چىرىچە
> 6	نصيحت قزاقىه ياخود قازاقلردىڭ حاللىرى
> 6	ادىبات قزاقىه
> 15	چوبان آنا
> 8	آقى كىتابى
> 8	شروط الصلوة ترجمەسى قزاق تىلده
> 6	اوراق بلە ماماي باطردىڭ حكايەسى
> 6	ابراهيم بن ادەم قەسى